

VPF-klimaatbeer x Suisag-zeug

Het vleesvarken van de toekomst moet ook rekening houden met het klimaat

De tweede editie van de roadshow 'Hamvragen' van de Vlaamse Piëtrainsfokkerij (VPF) werd een digitale versie. Tijdens een webinar werd het Vlaamse vleesvarken van de toekomst belicht.

Zowel in het EAT-Lancet-dieet als in de nieuwe Vlaamse voedingsdriehoek werd naast de nutritionele waarde voor de gezondheid nu ook de ecologische voetafdruk in rekening gebracht. Dit heeft gevolgen voor de positionering van onder meer varkensvlees.

Kringloopkampioenen

Door de nieuwe visie werd het koteletje helemaal naar onder gedegradeerd, samen met het rundvlees, en dit in tegenstelling met het kippenboutje. Begin dit jaar echter werd in een wetenschappelijk artikel in het gerenommeerde tijdschrift *Nature* aangetoond dat een Europese circulaire varkenshouderij 44 g varkensvlees per dag per hoofd van de bevolking kan produceren, of meer dan 6 keer de aanbevolen hoeveelheid van het EAT-Lancet-dieet. Jürgen Depuydt van VPF: "Dit is vooral omdat varkens uiterst geschikt zijn om laagwaardige reststromen om te zetten in eiwit. Vooral kippen – nochtans genoemd om hun efficiënte voederconversie – zouden in het circulaire model in de verdringing komen. Het varken verdient als het ware de titel van kringloopkampioen." Vanuit deze bevindingen moet het volgens VPF mogelijk zijn om ons Vlaamse koteletje bij een volgende editie van de Vlaamse voedingsdriehoek minstens naast het kippenboutje te promoten.

Volgens VPF moet de hele sector inspelen op bepaalde trends in de retail. "We zien vandaag vooral aparte labels, zoals de nutri-, eco- en dierwelzijnsscores, ontstaan in de retail in plaats van de integratie van gezondheids-, milieu- en dierwelzijnsfacetten in een gezamenlijk verhaal. Aangezien in de varkenshouderij het vleesvarken het resultaat is van een gebruikskruising, willen we dit bij de VPF invullen door de duurzaamheidswensen van de maatschappij en de retail samen te brengen in het vleesvarken van de toekomst. Een kruising van de VPF-klimaatbeer met de Suisag-zeug lijkt daarvoor optimaal." VPF lichtte deze stelling toe.

Klimaatbeer

Hoe kan een varkenshouder de ecologische voetafdruk van zijn varkens verlagen? Om deze vraag te beantwoorden moet men alvast een blik werpen op de voederconversie (VC). "De VPF-predikaatberen Optimal Prime, Optimal en Premium hebben een beter dan gemiddelde voederconversie bij de nakomelingen in de selectiemesterij", stelt Jürgen Depuydt. "Uitgaande van een voerkost van 360 euro/ton komt het financiële voordeel van deze beren respectievelijk neer op 1,42 euro, 1,09 euro en 1,15 euro voederbesparing per vleesvarken. Deze gunstige situatie heeft ook een grote invloed op de klimaatimpact van de Vlaamse varkenshouderij."

De vraag is hoe groot deze klimaatimpact is natuurlijk. Depuydt: "We willen niet in de valkuil van greenwashing lopen door over ons bestaande fokprogramma voor voederconversie een groen laagje verf te schilderen. We plannen om met de VPF de klimaatbeer te ondersteunen met 3 pijlers, waarbij verschillende reeds lopende onderzoeksprojecten nu een goed omschreven gemeenschappelijk doel krijgen (zie ook kader over Suisag).

In lijn met de open source filosofie van een stamboek wil de VPF dit bovendien op een transparante manier realiseren via intelligente samenwerking met de verschillende schakels in de keten."

Een beer moet vandaag ook voldoen aan het statuut 'klimaatbeer', stelt VPF.
Foto: Jürgen Depuydt

Een voorbeeld van een Suisag Edelschwein-zeug, die exemplarisch is voor het Swissnes-fokdoel, met de typerende mooie onderlijn met veel goed geplaatste tepels. Foto: VPF

DEWYSE
VARKENS & DEENSE FOKZEUGEN

DEKRIJPE DEENSE ZEUGEN

aankoop van biggen 7 tot 20 kg

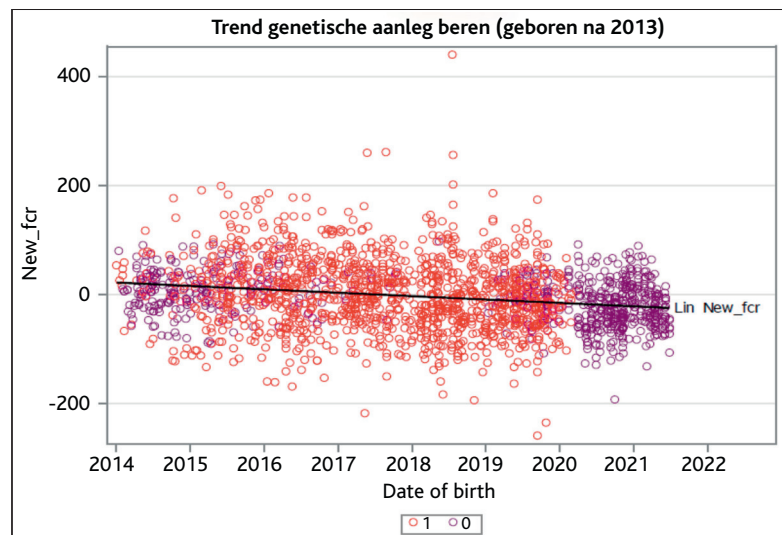
BVBA Dewyse & Co.

Gezocht: Chauffeur CE voor varkensvervoer

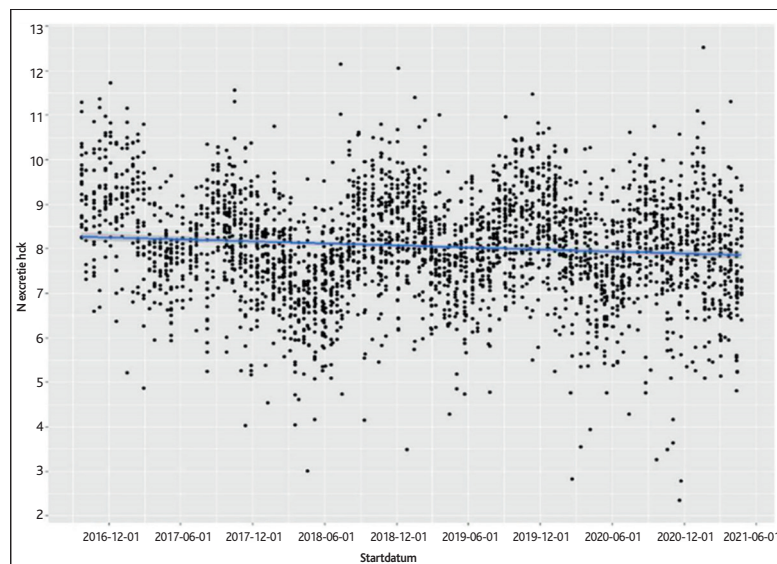
Molenweg 6 - 8650 Klerken
tel.: 051/50.07.25

GSM: 0495/24.88.11 (zeugen)

www.varkensdewyse.be

Figuur 1: Trend genetische aanleg voederconversie bij beren geboren na 2013.
Bron: Steven Janssens, CABG-KUL

Figuur 2: Genetische trend van de excretiecijfers per hok.
Bron: Wim Gorssen, CABG-KU Leuven

Berekenen van de klimaatimpact

Om hier een beter inzicht in te krijgen sloot de VPF zich recent aan bij een project om een levenscyclusanalyse te laten uitvoeren op haar selectiemesterijen.

"Levenscyclusanalyse is één van de meest gebruikte manieren om de klimaatimpact te scoren", legt Jürgen Depuydt uit. "Dit gebeurt niet alleen bij voedingsmiddelen, zoals bij het recente ecoscorelabel in de retail, maar ook bij industriële goederen. Hierbij wordt, naast de CO₂ uitstoot, ook het water-, land- en energiegebruik en de eutrofiëring berekend.

Deze laatste parameter, die een maat is van de belasting van bodem en water met fosfaten en nitraten, biedt de VPF vanuit de berekening van de excretiecijfers bij de jaarlijkse Mestbankaangifte, concrete

handvaten om een nieuwe fokwaarde te ontwikkelen.

Zo zien we in lijn met de genetische trend voor voederconversie (zie figuur 1), ook een dalende trend van de excretiecijfers per hok (zie figuur 2). Deze werden berekend met de AVVT-techniek, wat staat voor 'Andere Voeders en Voedertechnieken', een nutriëntenboekhouding. We stellen echter een behoorlijk grote variatie vast tussen de seizoenen, maar ook binnen de seizoenen, wat wellicht wijst op een behoorlijke genetische invloed.

Momenteel is men dit volop aan het onderzoeken via berekeningen van de erfelijkheidsgraad en via de genetische correlaties. We willen nagaan of de fokwaarde van bijvoorbeeld de excretiecijfers een nuttige aanvulling kan zijn op de fokwaarde voor de voederconversie. Bij beide zien we alvast gunstige evoluties over de tijd."

Intelligente voederconversie

Jürgen Depuydt is alvast overtuigd: "Een intelligente voederconversie waarbij de zeug zorgt voor de vleeskwantiteit en de beer voor de vleeskwantiteit en voerefficiëntie past perfect in onze visie van VPF!

Wat betreft samenwerking in de keten werken we samen met een kernvoederbedrijf, een slachthuis en met 2 vleesverwerkers, aan een *federated blockchain* project, in het ICON-project *Flanders Future Pig* om niet alleen duurzaamheidsclaims te borgen naar de retail en uiteindelijk naar de consument, maar ook om transparantie te geven aan de verschillende schakels in de keten."

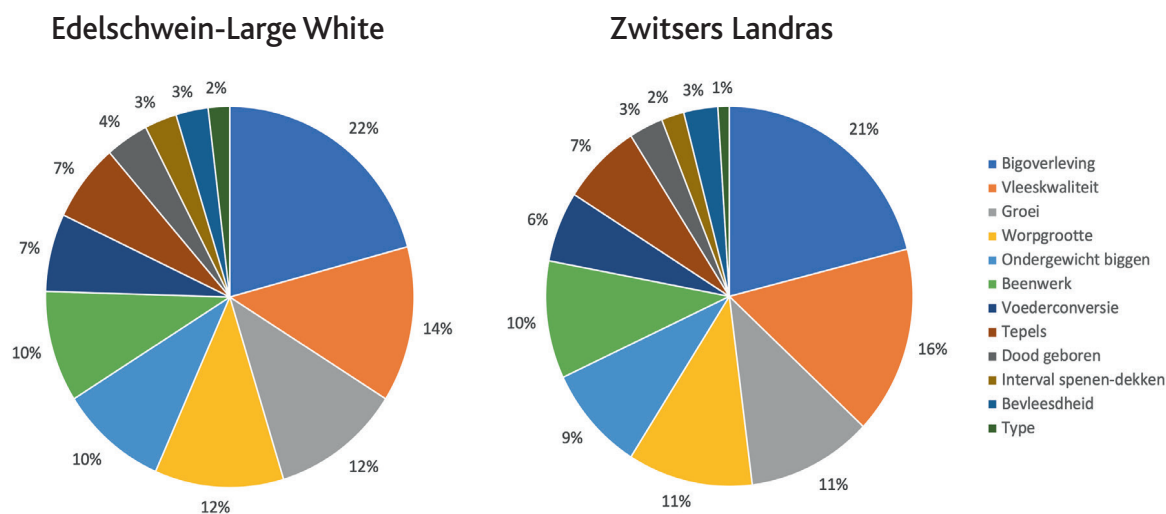
Anne Vandenbosch

Is Suisag de zeug van de toekomst?

Zwitserland, dat als neutraal land niet behoort tot de Europese Unie, heeft op veel vlakken een eigenzinnige, maar vaak ook ingenieuze manier van aanpak, ook wel *Swissness* genoemd. Het staat voor precisie, betrouwbaarheid, respect en robuustheid. Denken we hier bijvoorbeeld maar aan de Zwitserse horloges en officiersmessen.

Deze aanpak zien we ook bij het Zwitserse varkensstamboek, de collega's van de VPF, dat Suisag noemt. "Suisag concentreert zich voornamelijk op de fokkerij van het Edelschwein – de Zwitserse versie van het Large White ras – en het Zwitsers Landras, waar we, voor Europa, toch wel vrij alternatieve fokdoelen zien onder invloed van bovengenoemde *Swissness*-waarden, legt Peter Van de Vennet van VPF uit. VPF bekam voor België en Luxemburg het verkooprecht op de Suisag-genetica.

"Zoals zichtbaar in figuur 3 ligt het zwaartepunt van hun fokkerij op andere doelen. Ze mikken veel meer op dierenwelzijn, met een zware inweging op bigoverleving: 22% bij Edelschwein en 21% bij Zwitsers Landras. Daarnaast richten ze zich op de vleeskwantiteit: 16% bij Zwitsers Landras en 14% bij Edelschwein. AV

Figuur 3: Fokdoelen van Edelschwein-large White en het Zwitsers Landras